

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, την 19^η Νοεμβρίου 2014, με την εξής σύνθεση : Νικόλαος Αγγελάρας, Πρόεδρος, Φλωρεντία Καλδή, Ιωάννης Σαρμάς, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Σωτηρία Ντούνη, Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη και Άννα Λιγωμένου, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Γεωργία Μαραγκού, Μαρία Αθανασοπούλου, Ελένη Λυκεσά, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Γεωργία Τζομάκα, Αργυρώ Λεβέντη, Στυλιανός Λεντιδάκης, Θεολογία Γναρδέλλη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Μαυρουδή, Βασιλική Σοφιανού, Αγγελική Πανουτσακοπούλου (εισηγήτρια), Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου και Βασιλική Προβίδη, Σύμβουλοι. Γραμματέας η Γεωργία Μαρινοπούλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Μιχαήλ Ζυμής.

Για να δικάσει την από 6.5.2011 (αριθμ. καταθ. .../12.5.2011) έφεση της Ε. Μ. του ..., κατοίκου ... (οδός ... ..), η οποία δεν παραστάθηκε,

κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπεί ο Υπουργός Οικονομικών, που παραστάθηκε δια του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Νικολάου Καραγιώργη και

κατά της .../.../12.5.2010 πράξης των 42ης, 43ης και 45ης Διευθύνσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία αναπροσαρμόστηκε

μειωτικά η σύνταξη της εκκαλούσας, συνταξιούχου δικαστικής λειτουργού, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3833/2010 και του άρθρου τρίτου παρ. 1 του ν. 3845/2010.

Η έφεση αυτή εισάγεται για εκδίκαση ενώπιον της Ολομέλειας του Δικαστηρίου τούτου, μετά την παραπομπή της, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 108 Α του π.δ. 1225/1981 (Α'304), που προστέθηκε με το άρθρο 69 του ν. 4055/2012 (Α' 51), με την 2420/2014 απόφαση του II Τμήματος, με την οποία υποβλήθηκε προδικαστικό ερώτημα στην Ολομέλεια ως προς το «αν οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3833/2010 και του άρθρου τρίτου παρ. 1 του ν. 3845/2010, με τις οποίες επιβάλλεται μείωση στα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, περιλαμβάνουν και την πάγια αποζημίωση του άρθρου 2 παρ. 6 του ν. 2521/1997, η οποία αποτελεί αυτοτελή συντάξιμη παροχή συνυπολογιζόμενη στο συντάξιμο μισθό των δικαστικών λειτουργών».

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που ζήτησε την απόρριψη της έφεσης.

Τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος ανέπτυξε την από 19.11.2014 γνώμη του, σύμφωνα με την οποία οι επίμαχες διατάξεις περιλαμβάνουν και την πάγια αποζημίωση του άρθρου 2 παρ. 6 του ν. 2521/1997 και περαιτέρω πρότεινε την παραπομπή της υπόθεσης στο II Τμήμα.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη με παρόντες τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός

από τον Πρόεδρο Νικόλαο Αγγελάρα, την Αντιπρόεδρο Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη και τη Σύμβουλο Αργυρώ Λεβέντη που αποχώρησαν από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας, πλην όμως εγκύτως λαμβάνεται η απόφαση του Δικαστηρίου κατά την παρούσα διάσκεψη κατά την ομόφωνη γνώμη των Δικαστών χωρίς την παρουσία τους, σύμφωνα με τα άρθρα 11 παρ. 2 του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981. Οι Σύμβουλοι Ελένη Λυκεσά, Δημήτριος Πέππας, Στυλιανός Λεντιδάκης, Αγγελική Μαυρουδή και Βασιλική Προβίδη απουσίασαν λόγω κωλύματος, ενώ η Σύμβουλος Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο,

Αποφάσισε τα εξής :

I. Με την υπό κρίση έφεση, η εκκαλούσα, πολιτική συνταξιούχος από το έτος 2008 του Δημοσίου (πρώην δικαστική λειτουργός), ζητεί α) την ακύρωση της .../.../12.5.2010 πράξης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία επανακαθορίστηκε το ποσό της μηνιαίας σύνταξής της σε 5.694,80 ευρώ από 1.1.2010 και σε 5.637,01 ευρώ από 1.6.2010, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. α' του ν.3833/2010 και του άρθρου τρίτου παρ. 1 του ν. 3845/2010, κατά το μέρος που μειώθηκε το ποσό της συνυπολογιζόμενης στις συντάξιμες αποδοχές της πάγιας αποζημίωσης κατά 12% από 1.1.2010 (μείωση 114 ευρώ μηνιαίως σε σύνολο 950 ευρώ) και επιπλέον κατά 8% από 1.6.2010 (συνολικά 180,88 ευρώ), β) την εφεξής καταβολή της σύνταξής της, χωρίς τις εν λόγω μειώσεις και γ) τη νομιμότοκη επιστροφή των ποσών κατά τα οποία

περιορίστηκε, από 1.1.2010, για την προαναφερόμενη αιτία, η σύνταξή της. Με την έφεσή της, αφού αναφέρεται σε όσα έχουν νομολογιακά κριθεί περί του επιβαλλόμενου υπολογισμού της πάγιας αποζημίωσης στις συντάξιμες αποδοχές των δικαστικών λειτουργών (βλ. παρακάτω σκέψη V), προβάλλει το συντάξιμο χαρακτήρα της εν λόγω παροχής και ισχυρίζεται ότι οι επίμαχες διατάξεις προϋποθέτουν, για την εφαρμογή της περικοπής, επίδομα και όχι άλλη συντάξιμη παροχή.

II. Η ένδικη έφεση παραδεκτώς εισάγεται για εκδίκαση ενώπιον της Ολομέλειας, κατόπιν της παραπομπής της με τη 2420/2014 απόφαση του II Τμήματος, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 108 Α του π.δ. 1225/1981, που προστέθηκε με το άρθρο 69 του ν. 4055/2012, και της υποβολής του ως άνω προδικαστικού ερωτήματος, που αφορά ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος με συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων, μη κριθέν με προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας, το οποίο άλλωστε δεν αφορά ειδικώς τους δικαστικούς λειτουργούς, ενόψει του ειδικού καθεστώτος που διέπει τη μισθολογική και, κατά συνεκδοχή, τη συνταξιοδοτική τους κατάσταση, ώστε να εμπίπτει στη δικαιοδοσία του κατά το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος Ειδικού Δικαστηρίου, αλλά την ερμηνεία διάταξης που αφορά όλους αδιακρίτως τους υπαλλήλους και λειτουργούς του Δημοσίου (Ειδικό Δικαστήριο 8/2013, 109/2012, 61, 62/2011, 11/2010). Ειδικότερα, το νομικό ζήτημα που ανακύπτει ανάγεται στην ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3833/2010 και του άρθρου τρίτου παρ. 1 του ν. 3845/2010, με τις οποίες επιβλήθηκαν περικοπές στα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές σε όλους τους λειτουργούς και υπαλλήλους του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των

Ο.Τ.Α., και συγκεκριμένα στο εάν αυτές οι διατάξεις αφορούν και παροχές, όπως η πάγια αποζημίωση που χορηγείται στους δικαστικούς λειτουργούς, οι οποίες αποτελούν μέρος του συντάξιμου μισθού. Περαιτέρω νομίμως εχώρησε η συζήτηση της υπόθεσης, παρά την απουσία της εκκαλούσας, η οποία, όπως προκύπτει από την από 13.10.2014 έκθεση επίδοσης κλήσης του δικαστικού επιμελητή του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ηλία Καψή, κλητεύθηκε νομίμως και εμπροθέσμως να παραστεί στη συζήτηση κατά τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας (άρθρα 27, 65 και 117 π.δ. 1225/1981).

III. Με το ν.2521/1997 θεσπίστηκε νέο μισθολόγιο για τους δικαστικούς λειτουργούς, στο πλαίσιο του οποίου προβλέφθηκε, πλην άλλων, πάγια αποζημίωση (άρθρο 2 παρ. 6), λόγω των συνθηκών υπό τις οποίες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους (πολύωρη παραμονή στην έδρα, απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας, κατ' οίκον εργασία, προσφορά υπηρεσιών σε παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές). Στη συνέχεια, με το άρθρο 55 παρ. 1 του ν.3205/2003 (ΦΕΚ Α' 297) καταργήθηκε το άρθρο 2 του ν.2521/1997 και με το άρθρο 30 παρ. Α5 του ίδιου νόμου η πάγια αποζημίωση ορίστηκε για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Προέδρου Πρωτοδικών και αντίστοιχων μέχρι και το βαθμό του Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου σε 880 ευρώ και για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Ειρηνοδίκη Δ' Τάξης μέχρι και το βαθμό του Εισηγητή του Σ.τ.Ε. και αντίστοιχων σε 734 ευρώ, ενώ με το άρθρο 57 παρ. 3 α του ν.3691/2008 (ΦΕΚ Α' 166) ορίστηκε σε 950 και 796 ευρώ αντίστοιχα. Περαιτέρω, με την παρ. 3β του ανωτέρω άρθρου 57 προστέθηκε παράγραφος 7 μετά την παράγραφο Α6 του άρθρου 30 του ν.3205/2003, με την οποία ορίστηκε ότι «Τα ποσά των παραγράφων 3 και 5 (δηλαδή και η πάγια

αποζημίωση) αναπροσαρμόζονται κατ' έτος αυτόματα, με αφετηρία την 1.1.2009, σύμφωνα με το ποσοστό της εκάστοτε εισοδηματικής πολιτικής». Τέλος, με το άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 3833/2010 καταργήθηκε η εν λόγω αναπροσαρμογή και ορίστηκε ότι το ύψος των ποσών αυτών καθορίζεται εφεξής στο διαμορφωμένο κατά την 31.12.2009.

IV. Ο Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007, Α' 210) ορίζει στο άρθρο 9, όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 αυτού αντικαταστάθηκε από 1.1.2003 με το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 3075/2002 «Τροποποίηση και συμπλήρωση συνταξιοδοτικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» (Α' 297), τα εξής: «1. Ως μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη λαμβάνεται ποσοστό του μηνιαίου μισθού ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε και εμισθοδοτείτο ο υπάλληλος κατά την έξοδό του από την υπηρεσία, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.(...) 2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ως μισθός νοείται ο βασικός μισθός ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε κατά την έξοδό του από την υπηρεσία μαζί με την προσαύξηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, καθώς και: α) για τους δικαστικούς λειτουργούς η πάγια αποζημίωση της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του Ν. 2521/1997 (ΦΕΚ 174 Α'), β)για το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (...), γ) για τους ιατροδικαστές (...), δ) για τα μέλη ΔΕΠ (...), ε) για τους ερευνητές (...), στ)για τους Συμβούλους και Παρέδρους του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (...) ζ) για το επιστημονικό ερευνητικό προσωπικό του ΚΕΠΕ (...), η) για τους καθηγητές των Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών (...) 3. Οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εξέλιξη των εν ενεργεία δημόσιων πολιτικών

υπαλλήλων σε μισθολογικά κλιμάκια καθώς και για την προσαύξηση του βασικού μισθού τους με το επίδομα χρόνου υπηρεσίας λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του συντάξιμου μισθού που προβλέπεται από το άρθρο αυτό, ανεξάρτητα από το χρόνο του τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών. (...) 4. Το ποσοστό της παρ. 1 αυτού του άρθρου, με βάση το οποίο κανονίζεται η σύνταξη του υπαλλήλου, ορίζεται στα 80% του συνόλου των απολαβών που αναφέρονται στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου. 5. Σε περίπτωση που αυξάνεται ο βασικός μισθός της παραγράφου 2 ή το επίδομα χρόνου υπηρεσίας, αυξάνονται ανάλογα και οι συντάξεις, κάθε δε άλλου είδους παροχές που καταβάλλονται στους εν ενεργεία υπαλλήλους είτε με μορφή επιδόματος, είτε με μορφή εξόδων παράστασης, είτε με μορφή εξόδων κίνησης, είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή, ανεξάρτητα από τον τρόπο υπολογισμού τους, δεν αποτελούν αύξηση του βασικού μισθού και δεν λαμβάνονται υπόψη για τον κανονισμό ή την αύξηση της σύνταξης, εκτός αν αυτό προβλέπεται από ειδική συνταξιοδοτική διάταξη.». Επίσης, με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 3408/2005 (Α' 272) είχε οριστεί ότι ειδικά για το έτος 2005 και μόνο για τον υπολογισμό της σύνταξης το ποσό, μεταξύ άλλων, της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3075/2002 λαμβάνεται υπόψη αυξημένο σε ποσοστό 3,6%, ενώ με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 3513/2006 (Α' 265) ορίστηκε ότι η προηγούμενη ρύθμιση εξακολουθεί να ισχύει από 1.1.2006. Από τις διατάξεις που παρατέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: Η σύνταξη των πολιτικών υπαλλήλων ή λειτουργών του Δημοσίου υπολογίζεται σε ποσοστό του συντάξιμου μισθού, ο οποίος συγκροτείται από το «βασικό μισθό» ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε

και μισθοδοτείτο κατά την έξοδό του από την υπηρεσία ο υπάλληλος ή λειτουργός και από την «προσαύξηση» του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, όπως τα μεγέθη αυτά καθορίζονται κάθε φορά από τις οικείες μισθολογικές διατάξεις. Περαιτέρω, για τον υπολογισμό της σύνταξης λαμβάνονται υπόψη παροχές που καταβάλλονται στους εν ενεργεία υπαλλήλους ή λειτουργούς, είτε με μορφή επιδόματος, είτε με μορφή εξόδων παράστασης ή κίνησης, είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή, εφόσον τούτο προβλέπεται από ειδική συνταξιοδοτική διάταξη. Οποιαδήποτε δε νόμιμη μεταβολή (αυξητική ή μειωτική) στο ύψος του βασικού μισθού, της προσαύξησης του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, καθώς και των τυχόν συνυπολογιζόμενων στο συντάξιμο μισθό επιδομάτων ή άλλων οποιασδήποτε μορφής παροχών των εν ενεργεία υπαλλήλων ή λειτουργών του Δημοσίου, συνεπάγεται αντίστοιχη μεταβολή του ύψους του συντάξιμου μισθού, κατ' επέκταση δε και του ύψους της σύνταξης. Άλλωστε, με την προαναφερόμενη ειδική συνταξιοδοτική διάταξη του άρθρου 10 παρ. 1 του ν. 3075/2002 αναγνωρίστηκε από 1.1.2003 και νομοθετικά ο συντάξιμος χαρακτήρας της ως άνω χορηγούμενης στους δικαστικούς λειτουργούς πάγιας αποζημίωσης, ο οποίος είχε ήδη αναγνωριστεί νομολογιακά.

V. Όπως προαναφέρθηκε, ο συντάξιμος χαρακτήρας της πάγιας αποζημίωσης αναγνωρίστηκε πρώτα νομολογιακά (Ολ. Ελ. Συν. 1317/2001, επίσης Ολ. 2027/2004, Ειδικό Δικαστήριο 28/2006) και στη συνέχεια νομοθετικά. Ειδικότερα, είχε γίνει δεκτό ότι η ευχέρεια του κοινού νομοθέτη να ονομάζει «επιδόματα» ή «αποζημιώσεις» κ.λπ. διάφορα τμήματα των αποδοχών ενεργείας των δικαστικών λειτουργών τελεί υπό τους περιορισμούς των διατάξεων των άρθρων 26, 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2 του Συντάγματος. Έτσι,

διάταξη (μισθολογικού) νόμου που προβλέπει οικονομική παροχή σε όλους γενικά τους δικαστικούς λειτουργούς (χωρίς, ειδικότερες για καθένα που τη λαμβάνει, προϋποθέσεις), ως αμοιβή για τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους, διασφαλιστική της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας τους, και όχι ως αντιστάθμιση δαπανών στις οποίες υποβάλλονται εξαιτίας της ενεργού άσκησης του λειτουργήματός τους, δεν συμπορεύεται προς τις προαναφερόμενες διατάξεις του Συντάγματος, όταν χαρακτηρίζει την παροχή αυτή ως επίδομα ή αποζημίωση ή οπωσδήποτε αλλιώς, με πρόδηλο σκοπό να εξαιρεθεί από τις συντάξιμες αποδοχές του άρθρου 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, ιδίως στις περιπτώσεις που, ενόψει του ύψους της εν λόγω παροχής, ο μη συνυπολογισμός της στο συντάξιμο μισθό, κατ' εφαρμογή της τελευταίας αυτής διάταξης του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, περιορίζει σημαντικά τη σύνταξη του δικαστή και για το λόγο αυτό θίγει την προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία του. Στο πλαίσιο αυτό είχε κριθεί ότι η πάγια αποζημίωση, η οποία χορηγείται στους δικαστικούς λειτουργούς έναντι των παρεχόμενων από αυτούς υπηρεσιών και συνδέεται με τις ειδικές συνθήκες προσφοράς της εργασίας τους (πολύωρη παραμονή στην έδρα, απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας, κατ' οίκον εργασία, προσφορά υπηρεσιών σε παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές), συναρτάται άμεσα με την άσκηση του λειτουργήματός τους και αποτελεί σημαντικό μέρος των αποδοχών που καταβάλλονται, στα πλαίσια της επιτασσύμενης από το Σύνταγμα ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχείρισής τους, ως εγγύησης της λειτουργικής και προσωπικής τους ανεξαρτησίας. Επομένως, ο μη συνυπολογισμός της στις συντάξιμες αποδοχές των δικαστικών λειτουργών υποβαθμίζει αυτές, αίρει την επιβαλλόμενη αναλογία μεταξύ των αποδοχών

ενέργειας και των συνταξιοδοτικών παροχών και ως εκ τούτου, προσκρούει στις διασφαλιστικές της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών συνταγματικές διατάξεις.

VI. Με το ν. 3833/2010 «Προστασία της Εθνικής Οικονομίας – Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης» (ΦΕΚ Α΄ 40/15.3.2010) ελήφθησαν μέτρα για την αντιμετώπιση, όπως αναφέρεται στη σχετική αιτιολογική έκθεση, «των πρωτόγνωρων δυσμενών οικονομικών συνθηκών και της μεγαλύτερης δημοσιονομικής κρίσης των τελευταίων δεκαετιών, η οποία έχει κλονίσει την αξιοπιστία της Χώρας, έχει προκαλέσει μεγάλες δυσκολίες στην προσπάθεια κάλυψης των δανειακών αναγκών της και απειλούν σοβαρά την Εθνική Οικονομία», τα οποία αποσκοπούσαν, όπως αναφέρεται στην ίδια έκθεση, στην «εξοικονόμηση πόρων, με μείωση των δημόσιων δαπανών και αύξηση των φορολογικών εσόδων». Μεταξύ των μέτρων αυτών, περιλαμβάνεται και η μείωση των αποδοχών των υπηρετούντων, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, στο στενό ή ευρύτερο δημόσιο τομέα (άρθρο 1) αναδρομικά από 1.1.2010 (άρθρο 20 παρ. 1 και άρθρο 1 παρ. 9). Ειδικότερα, στο άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 3833/2010 ορίζεται ότι: «Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), των μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος μειώνονται κατά ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%). Τα επιδόματα των παρ. Α3 των άρθρων

30 και 33 του ν. 3205/2003 (...) μειώνονται κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό και τα επιδόματα των Χριστουγέννων, Πάσχα και αδειάς κατά ποσό τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. (...)» και στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου (όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 90 του ν. 3842/2010, Α' 58/23.4.2010) ότι: «Από τη μείωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται τα επιδόματα που προβλέπονται στις παρακάτω διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά : α) οικογενειακής παροχής (...), β) χρόνου υπηρεσίας (...), γ) εφημεριών (...), δ) ραδιενέργειας (...), ε) ειδικής απασχόλησης (άρθρο 8 παρ. Α6 περ. α' του ν. 3205/2003), στ) ειδικών συνθηκών εργασίας (...), ζ) επικίνδυνης εργασίας (...), η) καταδυτικού (...), θ) αναπηρίας και κινδύνου (...), ι) μεταπτυχιακών σπουδών (...), ια) αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (...) και αποφοίτων Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης (...), ιβ) κινήτρου απόδοσης (...), ιγ) ειδικής αποζημίωσης (...), καθώς και αυξημένης επιχειρησιακής ετοιμότητας μονάδων, εφόσον προσδιορίζεται σε ώρες νυκτερινής απασχόλησης (...)». Επίσης, στην οικεία αιτιολογική έκθεση αναφέρεται ότι «με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η μείωση των αποδοχών των υπηρετούντων, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε γενικής ή ειδικής διάταξης (...). Συγκεκριμένα: 1. Κατά ποσοστό 12% περικόπτονται: (α) (...) (β) τα πάσης φύσεως επιδόματα και αποζημιώσεις γενικά, των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, των λειτουργών και υπαλλήλων, με σχέση εργασίας δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ., συμπεριλαμβανομένων της Βουλής και των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος. 2. (...)».

Ακολούθησε ο ν. 3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη - μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» (ΦΕΚ Α΄ 65/6.5.2010). Στο νόμο αυτό προσαρτήθηκαν ως παραρτήματα αφενός η δήλωση των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων της Ζώνης του Ευρώ της 25.3.2010 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι) και η δήλωση για τη στήριξη της Ελλάδας από τα κράτη μέλη της Ζώνης του Ευρώ της 11.4.2011 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ) και αφετέρου το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ) και το Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV). Τα δύο αυτά Μνημόνια αποτελούν δύο από τα μέρη του Μνημονίου Συνεννόησης, που έχει υπογραφεί στις 3.5.2010 αφενός από τον Υπουργό Οικονομικών και το Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, ως εκπροσώπους της Ελληνικής Δημοκρατίας, και αφετέρου από τον Επίτροπο Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων, ως εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενεργούσης για λογαριασμό των κρατών - μελών της Ευρωζώνης, καταρτίστηκαν δε «από το Υπουργείο Οικονομικών με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου» για την ενεργοποίηση του μηχανισμού χρηματοδοτικής στήριξης της ελληνικής οικονομίας, ο οποίος συγκροτήθηκε, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες δηλώσεις των εκπροσώπων των κρατών - μελών της Ευρωζώνης, από τα εν λόγω κράτη με τη συμμετοχή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, προκειμένου να διασφαλιστεί η οικονομική και δημοσιονομική σταθερότητα της Ευρωζώνης (άρθρο πρώτο παρ. 1 - 3 του ν. 3845/2010). Στο πρώτο από τα ανωτέρω δύο Μνημόνια, δηλαδή στο Μνημόνιο Οικονομικής και

Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, περιγράφονται οι δυσμενείς εξελίξεις των δημόσιων οικονομικών της Ελλάδας, οι οποίες κατέστησαν αδύνατη τη χρηματοδότησή της από τις διεθνείς αγορές και αναγκαία την προσφυγή της στο μηχανισμό στήριξης, και εξαγγέλλονται οι βασικοί στόχοι του οικονομικού προγράμματος της Ελληνικής Κυβέρνησης για την επόμενη τριετία. Επίσης, με το Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής εξειδικεύονται τα μέτρα που θα ληφθούν για την πραγματοποίηση του περιλαμβανόμενου στο προαναφερθέν Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής προγράμματος και καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα θέσπισης και υλοποίησής τους μέχρι και το τέλος του 2011. Μεταξύ των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης, τα οποία αναφέρεται στο ανωτέρω Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής ότι θα ληφθούν έως το τέλος του δεύτερου τριμήνου του έτους 2010, και προβλέπεται ότι θα αποφέρουν εξοικονόμηση συνολικού ποσού ίσου με 2,5% του Α.Ε.Π., περιλαμβάνεται «μείωση του μισθολογίου του δημοσίου τομέα με τη μείωση των δώρων Πάσχα, Χριστουγέννων και επιδόματος αδείας και των επιδομάτων που καταβάλλονται σε δημοσίους υπαλλήλους, με τις καθαρές εξοικονομήσεις να ανέρχονται σε 1.500 εκ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (1.100 εκ. ευρώ το 2010)». Περαιτέρω με τον προαναφερόμενο νόμο (3845/2010), στον οποίο προσαρτώνται ως παραρτήματα τα ανωτέρω δύο Μνημόνια, θεσπίστηκαν μέτρα προς εφαρμογή του εξαγγελθέντος με αυτά προγράμματος, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η περαιτέρω μείωση των αποδοχών των υπηρετούντων, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στο στενό ή ευρύτερο δημόσιο τομέα (άρθρο τρίτο). Στην οικεία αιτιολογική έκθεση

αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν την Κυβέρνηση στην υποβολή αιτήματος για την ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, καθώς και στις συνέπειες που έχει η ενεργοποίηση του μηχανισμού αυτού (βλ. αιτιολογική έκθεση). Σύμφωνα με την εν λόγω αιτιολογική έκθεση «(...) τα μέτρα που προτείνονται είναι (...) απαραίτητα για να αυξηθούν τα έσοδα, να περιοριστούν οι δαπάνες, να συνεχιστεί η λειτουργία του κράτους, να διατηρηθεί η δυνατότητα να καταβάλλονται μισθοί και συντάξεις (...) Τα μέτρα (...) επιφέρουν μείωση του εισοδήματος των εργαζομένων στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα αλλά και των συνταξιούχων. Καταβλήθηκε τεράστια προσπάθεια (...), ώστε να θιγούν όσο γίνεται λιγότερο τα χαμηλά και μεσαία επίπεδα μισθών και συντάξεων (...)».

Ειδικότερα στην παράγραφο 1 του άρθρου τρίτου του ν. 3845/2010 ορίζεται ότι: «Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α'), καθώς και τα έξοδα παράστασης των προσώπων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου και νόμου, μειώνονται κατά ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%)» και στην παρ. 2 ότι: «Από τη μείωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται τα επιδόματα που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει». Η δε οικεία αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου αυτού ομοίως αναφέρεται στην περαιτέρω περικοπή των πάσης φύσεως επιδομάτων, αποζημιώσεων και αμοιβών γενικά,

που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη, μεταξύ άλλων, για τους δημοσίους λειτουργούς και υπαλλήλους.

VII. Με τις προαναφερόμενες διατάξεις των νόμων 3833/2010 και 3845/2010, εξαιτίας της οξείας δημοσιονομικής κρίσης που έπληξε τη χώρα και προ του κινδύνου χρεοκοπίας της, θεσπίστηκε μια σειρά μέτρων που αποσκοπούσαν αμέσως στην περιστολή των πρωτογενών δαπανών της γενικής κυβέρνησης και στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος της χώρας. Στα μέτρα αυτά συγκαταλέγονται οι θεσπιζόμενες με το άρθρο 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3833/2010 και το άρθρο τρίτο παρ. 1 του ν. 3845/2010 περικοπές, αρχικά από 1.1.2010 κατά ποσοστό 12% και στη συνέχεια από 1.6.2010 κατά επιπλέον ποσοστό 8%, στα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα, μεταξύ άλλων, των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου. Οι εν λόγω μειώσεις αφορούν κατ' αρχήν τους εν ενεργεία υπαλλήλους και λειτουργούς του Δημοσίου, επηρεάζουν όμως και τις συντάξεις, εφόσον οι αποζημιώσεις και τα επιδόματα που μειώνονται λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση του συντάξιμου μισθού, βάσει ειδικής συνταξιοδοτικής διάταξης. Συνεπάγονται δηλαδή αυτόματα, κατά το άρθρο 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, τη μειωτική αναπροσαρμογή των συντάξεων που προκύπτουν από τον συνυπολογισμό τους. Ακόμη, τόσο από τον επιδιωκόμενο με τις εν λόγω διατάξεις σκοπό, που συνίστατο στην άμεση αντιμετώπιση της διαπιστωθείσας από το νομοθέτη οξείας δημοσιονομικής κρίσης, η οποία, κατ' αυτόν, είχε καταστήσει αδύνατη την εξυπηρέτηση των δανειακών αναγκών της χώρας μέσω των διεθνών αγορών και πιθανό το ενδεχόμενο χρεοκοπίας της, και

στην εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών, με τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, όσο και από τη γενική διατύπωση του νόμου (βλ. και τις αιτιολογικές εκθέσεις), που κάνει λόγο για «πάσης φύσεως» επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, προβλεπόμενα με οποιαδήποτε ονομασία από κάθε γενική ή ειδική διάταξη, καθώς και από τη ρητή πρόβλεψη συγκεκριμένων αποκλειστικώς αναφερόμενων εξαιρέσεων από τις ως άνω μειώσεις, συνάγεται ότι αυτές αφορούν αδιακρίτως όλα τα επιδόματα και τις αποζημιώσεις που χορηγούνται στους εν ενεργεία υπαλλήλους και λειτουργούς του Δημοσίου, ανεξαρτήτως αν αυτά λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση ή μη του συντάξιμου μισθού, εξαιρουμένων μόνο των επιδομάτων που ρητώς αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010.

VIII. Επί πλέον οι επίμαχες διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3833/2010 και του άρθρου τρίτου παρ. 1 του ν. 3845/2010 δεν εξαιρούν από το πεδίο της εφαρμογής τους ούτε τους δικαστικούς λειτουργούς, ούτε τη συντάξιμη παροχή της χορηγούμενης σε αυτούς πάγιας αποζημίωσης. Αντίθετα, είναι σαφής η βούληση του νομοθέτη, ενόψει της γενικής διατύπωσης του νόμου και των οικείων αιτιολογικών εκθέσεων, της πρόβλεψης συγκεκριμένων εξαιρέσεων κατά αποκλειστικό τρόπο και του επιδιωκόμενου σκοπού, κατά τα ανωτέρω, να περιλάβει και τη συγκεκριμένη παροχή. Η βούληση δε αυτή του νομοθέτη δεν επηρεάζεται, ούτε βρίσκεται σε αντίθεση με τα όσα νομολογιακά έχουν γίνει δεκτά σε σχέση με το ότι η εν λόγω παροχή αποτελεί σημαντικό μέρος των αποδοχών που καταβάλλονται στους δικαστικούς λειτουργούς, στο πλαίσιο της επιτασσίμενης από το Σύνταγμα ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχείρισής τους, ως εγγύησης της λειτουργικής και προσωπικής τους

ανεξαρτησίας, με αποτέλεσμα να είναι επιβεβλημένος ο συνυπολογισμός της στις συντάξιμες αποδοχές τους, άλλως αυτές υποβαθμίζονται και αίρεται η επιβαλλόμενη αναλογία μεταξύ των αποδοχών ενεργείας και των συνταξιοδοτικών παροχών (βλ. σκέψη V). Και τούτο, πέραν του ότι με τις ανωτέρω περικοπές δεν τίθεται θέμα άρσης της εν λόγω αναλογίας, διότι το κρίσιμο ζήτημα αφορούσε το συντάξιμο ή μη χαρακτήρα της εν λόγω παροχής, και όχι τον αποχαρακτηρισμό της από πάγια αποζημίωση και την ενσωμάτωσή της στο βασικό μισθό ενεργείας των δικαστικών λειτουργών. Στο πλαίσιο αυτό, ο συντάξιμος χαρακτήρας της αναγνωρίστηκε πρώτα νομολογιακά και στη συνέχεια υιοθετήθηκε από το νομοθέτη ήδη από το έτος 2003, η δε επίμαχη παροχή της πάγιας αποζημίωσης ως τέτοια υφίσταται στο νομικό κόσμο και έχει αποτελέσει αντικείμενο νομοθετικών ρυθμίσεων (πρβλ. και απόφ. Ολομ. Ε.Σ. 4327/2014, σκ. 17, όπου αναφερόμενη στις μειώσεις των πάσης φύσεως επιδομάτων, αποζημιώσεων και αμοιβών γενικά, του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3833/2010, επεξηγεί ότι, προκειμένου περί των δικαστικών λειτουργών, η ρύθμιση αυτή αφορά την πάγια αποζημίωση και την αποζημίωση εξόδων παράστασης). Κατά συνέπεια, οι κρίσιμες ρυθμίσεις επιβολής των επίμαχων περικοπών, οι οποίες άλλωστε έχει γίνει δεκτό ότι αφορούν όλους ανεξαιρέτως τους δημοσίους λειτουργούς και υπαλλήλους, χωρίς με αυτές να τίθεται νομικό ζήτημα που σχετίζεται ειδικώς με τους δικαστικούς λειτουργούς, ενόψει του ειδικού καθεστώτος που διέπει τη μισθολογική τους κατάσταση (βλ. σκέψη II και απόφ. Ειδικού Δικαστηρίου 8/13), καταλαμβάνουν και τη χορηγούμενη σε αυτούς πάγια αποζημίωση.

Μειοψήφησαν πέντε (5) μέλη του Δικαστηρίου, ήτοι η Αντιπρόεδρος Μαρία Βλαχάκη και οι Σύμβουλοι Μαρία Αθανασοπούλου, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Κωνσταντίνος Εφεντάκης και Βασιλική Σοφianού, οι οποίοι διατύπωσαν την ακόλουθη γνώμη: Με τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 2 του ν. 3833/2010 και τρίτου παρ. 1 του ν. 3845/2010, θεσπίστηκαν, στο πλαίσιο σειράς μέτρων σκοπούμενων στην περιστολή των πρωτογενών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης, προκειμένου να προστατευθεί το δημόσιο συμφέρον λόγω των εξαιρετικών δημοσιονομικών συνθηκών που απαιτούν άμεση μείωση του ελλείμματος για την ανάταξη της εθνικής οικονομίας (βλ. σχετικά την αιτιολογική έκθεση του ν. 3833/2010), περικοπές στα πάσης φύσης επιδόματα, αποζημιώσεις, αμοιβές γενικά, καθώς και με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα, τα οποία καταβάλλονται, μεταξύ άλλων, στους λειτουργούς του Δημοσίου. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 ορίστηκε, στο εδάφιο α', ότι μειώνονται σε ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%) ‘‘τα πάσης φύσης επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά’’, ενώ, στο εδάφιο β', ορίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι μειώνονται κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) ‘‘τα επιδόματα των παραγράφων Α3 των άρθρων 30 και 33 του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 297Α), όπως ισχύουν’’, ήτοι το επίδομα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση δαπανών που καταβάλλεται στους δικαστικούς λειτουργούς και στο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ακολούθως, με την παρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 3845/2010, μειώθηκαν περαιτέρω τα επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά του στενού δημόσιου τομέα κατά ποσοστό 8%.

Πλην, όμως, στο πεδίο εφαρμογής των προεκτιθέμενων διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3833/2010 και του άρθρου τρίτου παρ. 1 του ν. 3845/2010 δεν εμπίπτει η προβλεπόμενη στην παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2521/1997 (άρθρο 30 παρ. Α6 του ν. 3205/2003) πάγια αποζημίωση, η οποία χορηγείται στους δικαστικούς λειτουργούς έναντι των παρεχόμενων υπηρεσιών τους και συνδέεται με τις ειδικές συνθήκες προσφοράς των υπηρεσιών αυτών. Και τούτο, διότι από τις διατάξεις αυτές δεν προβλέπεται ρητά η μείωση της ως άνω πάγιας αποζημίωσης, η οποία συναρτάται άμεσα με την άσκηση του λειτουργήματός τους και αποτελεί τμήμα του μισθού των δικαστικών λειτουργών που καταβάλλεται σ' αυτούς στο πλαίσιο της επιφυλασσόμενης από το Σύνταγμα ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχείρισής τους, ως εγγύηση της λειτουργικής και προσωπικής τους ανεξαρτησίας, συνυπολογίζεται δε στις συντάξιμες αποδοχές τους (απόφ. 26/2006 Ειδ.Δικ. άρθρ. 88 παρ. 2 του Συντ.). Άλλωστε, από την αόριστη αναφορά του νόμου σε μειώσεις επιδομάτων, αποζημιώσεων και αμοιβών γενικά των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ γενικά, δεν μπορεί να συναχθεί ότι στην εν λόγω ρύθμιση εμπίπτει και η χορηγούμενη στους δικαστικούς λειτουργούς πάγια αποζημίωση, αφού αυτή, λόγω της ιδιάζουσας φύσης της, ως τμήμα του μισθού που καταβάλλεται σ' αυτούς για την αποτίμηση της παρεχόμενης εργασίας τους, προς διασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής τους ανεξαρτησίας, έπρεπε να προβλέπεται ρητά. Η ερμηνευτική αυτή εκδοχή ενισχύεται και από το γεγονός ότι ο νομοθέτης, για τη μείωση του επιδόματος για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση των δαπανών, το οποίο, επίσης, καταβάλλεται στους δικαστικούς λειτουργούς, περιέλαβε, στο

εδάφιο δεύτερο της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, ειδική ρύθμιση. Η γνώμη, όμως, αυτή δεν εκράτησε.

ΙΧ. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3833/2010 και του άρθρου τρίτου παρ. 1 του ν. 3845/2010, με τις οποίες επιβάλλεται μείωση στα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, περιλαμβάνουν κατά την πλειοψηφούσα γνώμη του Σώματος και την πάγια αποζημίωση του άρθρου 30 παρ. Α5 του ν. 3205/2003 (πρώην άρθρου 2 παρ. 6 του ν. 2521/1997).

Μετά την κατά τα ανωτέρω επίλυση του νομικού ζητήματος, πρέπει η ένδικη έφεση να παραπεμφθεί στο αρμόδιο ΙΙ Τμήμα για την περαιτέρω εξέτασή της.

Για τους λόγους αυτούς

Επιλύει κατά τα ανωτέρω το νομικό ζήτημα.

Αποφαίνεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3833/2010 και του άρθρου τρίτου παρ. 1 του ν. 3845/2010 περιλαμβάνουν και την πάγια αποζημίωση του άρθρου 30 παρ. Α5 του ν. 3205/2003 (πρώην άρθρου 2 παρ. 6 του ν. 2521/1997).

Παραπέμπει την ένδικη έφεση στο ΙΙ Τμήμα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 21 Οκτωβρίου 2015.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ ΚΑΛΛΗ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΝΟΥΤΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 29 Ιουνίου 2016.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ